

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 09 Ocak 2026
Sayı: 16162

39239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri uyarınca **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serkan SARI
Bahkesir Milletvekili

Basın özgürlüğü, demokratik hukuk devletinin temel unsurlarından biridir. Son dönemde Basın İlan Kurumu (BİK) aracılığıyla yürütülen uygulamalar, özellikle Anadolu'da faaliyet gösteren yerel basın kuruluşlarını birleşmeye zorlamakta; bu dayatmayı kabul etmeyen gazetelerin resmi ilanları kesilerek fiilen yayın yapamaz hale getirilmelerine neden olmaktadır.

Resmi ilanların, basını desteklemek yerine baskı ve cezalandırma aracı gibi kullanılması; çok sayıda yerel gazetenin kapanmasına, yüzlerce basın emekçisinin ise işsiz kalmasına yol açmıştır. Kapanan gazetelerin ardından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarında görülen işten çıkışlar, bu sürecin somut ve resmi göstergesi niteliğini taşımasından ötürü çok önemlidir.

Bu çerçevede, yerel basında yaşanan kapanmaların ve istihdam kayıplarının çalışma hayatı, iş güvencesi, sosyal güvenlik hakları ve kayıtlı istihdam bakımından doğurduğu sonuçların ortaya konulması, kamu yönetiminin sorumluluk alanına girmektedir.

1. Son beş yıl içinde, resmi ilan kesintisi/askıya alma veya birleşme süreçleri sonrasında kapanan ya da faaliyetini sonlandırdığı kamuoyuna yansıyan yerel basın kuruluşlarına ilişkin olarak, SGK'ya bildirilen işyeri kapanışı/terki sayısı kaçtır? Bu sayının illere göre dağılımı nedir?
2. Aynı dönemde, yerel gazetelerde (matbu/yerel süreli yayınlarda) gerçekleşen toplu işçi çıkarımı bildirimleri kapsamında Bakanlığınıza (ilgili birimler/İŞKUR dahil) yapılan bildirim sayısı kaçtır? Bu bildirimlerin sektör (NACE) kodu ve illere göre dağılımı nedir?

3. Son beş yılda, yerel basın sektöründe (gazete, matbaa, dağıtım, reklam/ilan hizmetleri dahil) işten ayrılış (SGK işten çıkış) sayısı kaçtır? Bunların kaçında işten ayrılış nedeni işyeri kapanışı, ekonomik neden, daralma, toplu çıkarım olarak bildirilmiştir?
4. Resmi ilan kesintisi/askıya alma ve birleşme süreçleriyle ilişkilendirilebilecek şekilde, yerel basın çalışanlarının işten çıkarılmasının ardından işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısı kaçtır? Kaç kişiye ödenek bağlanmıştır? İllere göre dağılımı nedir?
5. Yerel basın çalışanlarının işten çıkarılmasının ardından kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği gibi uygulamalardan yararlanma olmuş mudur? Olduysa son beş yılda kaç işyeri ve kaç çalışan yararlanmıştır?
6. Yerel basın sektöründe, son beş yılda kayıt dışı istihdam oranına ilişkin Bakanlığınızın/SGK'nın tespitleri nelerdir? Resmi ilan kesintileri ve kapanmaların kayıt dışılığı artırdığına yönelik değerlendirme/tespit var mıdır?
7. Resmi ilan kesintileri veya birleşme baskısı iddiaları sonrası işsiz kalan basın emekçilerinin yeniden istihdamını desteklemek üzere İŞKUR tarafından yürütülen işbaşı eğitim programı, mesleki eğitim, aktif işgücü programı gibi uygulamalardan yerel basın çalışanları kaç kişiyle yararlanmıştır?
8. Yerel basında yaşanan kapanmalar ve istihdam kayıplarına ilişkin olarak; Bakanlığınız tarafından sektörel etki analizi (istihdam, işsizlik, sosyal güvenlik prim kaybı, bölgesel etkiler) yapılmış mıdır? Yapıldıysa bulguları nelerdir?
9. Yerel basının ekonomik sürdürülebilirliğinin zayıflaması nedeniyle ortaya çıkan istihdam kayıplarını azaltmak amacıyla Bakanlığınızca planlanan prim teşviki, istihdam teşviki, bölgesel destek gibi özel bir çalışma var mıdır?
10. Yerel basın işyerlerinin kapanmasıyla oluşan SGK prim tahakkuk ve tahsilat kaybı (sektörel bazda) ne kadardır? Bu kaybın son beş yıllık seyri nedir?
11. Basın İlan Kurumu (BİK) uygulamalarının yerel basın çalışanları üzerinde iş kaybı yarattığına ilişkin iddialar çerçevesinde; Bakanlığınızın sorumluluk alanında istihdam ve sosyal güvenlik boyutuyla herhangi bir koordinasyon, veri paylaşımı veya çalışma yürütülmüş müdür? Yürütüldüyse kapsamı nedir?
12. Yerel basın emekçilerinin iş güvencesini artırmak amacıyla; basın sektörüne özgü çalışma koşullarını güçlendirecek yeni bir mevzuat düzenlemesi (teşvik, denetim, iş güvencesi mekanizmaları) gündemde midir?